

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY

**Zespołu Szkół Ogólnokształcących
im. Jana Pawła II
w Krasnobrodzie**

Spis treści

I. Postanowienia ogólne

II. Postanowienia szczegółowe

1. Ważne wydarzenia w życiu szkoły

1. 1. Patron Szkoły

1. 2. Uroczystości patriotyczne i religijne

1. 3. Imprezy kulturalne i sportowe

1. 4. Turystyka i środowisko

2. Praca nad sobą

3. Ja i moje zdrowie

4. Świat w którym żyjemy

III. Postanowienia końcowe

I. Postanowienia ogólne

Wychowanie w Zespole Szkół Ogólnokształcących im. Jana Pawła II w Krasnobrodzie oparte jest na systemie wartości chrześcijańskich i nauczaniu Patrona. Postać Jana Pawła II jest w naszej szkole punktem odniesienia w poszukiwaniu przez ucznia i nauczyciela prawdy o sobie samym jako człowieku, a także o szukaniu sensu swojego istnienia.

W procesie wychowania nauczyciel i uczeń zmagają się razem ku najważniejszym wartościom ludzkim, takim jak: miłość, prawda i dobro.

Dewizą etyczno-obywatelską w budowaniu zasad życia społecznego jest hasło: „Bóg, Honor, Ojczyzna”.

W codziennym życiu oddajemy cześć i szacunek symbolom religijnym i narodowym, takim jak: krzyż, godło Polski, flaga i hymn narodowy.

Lekcje rozpoczynamy modlitwą: „Przyjdź Duchu Święty, oświeć serca i umysły nasze, aby ta nauka była dla nas z pożytkiem doczesnym i wiecznym. Przez Chrystusa Pana naszego. Amen.”

Lekcje kończymy modlitwą: „Dzięki Ci Boże za światłość tej nauki, pragniemy abyśmy nią oświeceni mogli Cię zawsze wielbić i wolę Twoją wypełniać. Przez Chrystusa Pana naszego. Amen.”

Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata.

Szkoła podejmuje wszelkie możliwe działania zmierzające do zapewnienia każdemu uczniowi warunków niezbędnych do jego rozwoju, przygotowując go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności.

Realizacja programu wychowawczego powinna służyć pełnemu moralnemu i psychofizycznemu rozwojowi ucznia z uwzględnieniem różnic indywidualnych w poziomie dojrzałości, jednakże przy doborze indywidualnych metod pracy powinien być brany pod uwagę również interes całej społeczności szkolnej.

Nauczyciel dzięki większemu doświadczeniu przyjmuje na siebie rolę prowadzącego, który pomaga uczniowi odróżnić dobro od zła. Stąd też ważne jest, aby sam prezentował nienaganną postawę moralną wyrażającą się w zachowaniu, kulturze języka i ubiorze.

Pracujący w szkole pedagog koordynuje działania wspomagające ucznia w zakresie pedagogiki i psychologii.

Najważniejszymi osobami w życiu dziecka i w procesie wychowania są rodzice, którzy mają prawo do wskazania zasad nauczania moralnego i religijnego.

Szkoła, w miarę swoich możliwości organizuje zajęcia pozalekcyjne, wycieczki lub rajdy związane z poznawaniem przyrody, kultury, historii regionu i kraju jak również wyjazdy na imprezy kulturalno-sportowe, prowadzi dożywianie uczniów oraz świadczy pomoc materialną uczniom w trudnej sytuacji losowej.

Szkoła prowadzi działalność wychowawczą, która w szczególności obejmuje współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów. Działalność ta ma na celu budowanie postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia poprzez pedagogizację rodziców i prowadzenie warsztatów kształtujących w uczniach postawę asertywności. Szkoła współpracuje z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy.

Szkoła prowadzi działalność edukacyjną poprzez organizowanie warsztatów i spotkań ze specjalistami na temat zachowań ryzykownych wśród młodzieży, poszerzanie wiedzy z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, prowadzenie zajęć o tematyce radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania konfliktów, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji.

Szkoła prowadzi działalność informacyjną poprzez udostępnienie oferty pomocy specjalistycznej dla uczniów i rodziców. Oferta dotyczy w przypadków zażywania środków i różnych substancji; dostarcza informacje na temat rodzajów środków odurzających, konsekwencji zdrowotnych, psychicznych i społecznych związanych z zażywaniem ich; dostarczenie informacji uczniom i ich rodzicom na temat konsekwencji prawnych związanych z zażywaniem substancji uzależniających.

Szkoła prowadzi działalność profilaktyczną w szczególności obejmującą diagnozę podstawowych zagrożeń w szkole w celu podjęcia odpowiednich działań; wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia; podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych; realizacje zagadnień zawartych w Szkolnym Programie Profilaktyki.

W pracy wychowawczej należy brać pod uwagę opinię i inicjatywę młodzieży, która poprzez samorządy klasowe i szkolny samorząd uczniowski może zgłaszać i realizować swoje pomysły.

II. Postanowienia szczegółowe

1. Ważne wydarzenia w życiu szkoły

1. 1. Patron Szkoły

Rodzaj wydarzenia / problemu	Wartości	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni	Przewidywane efekty	Sposób ewaluacji / pomiaru
1. Pielgrzymka Rodziny Szkół im. Jana Pawła II do Częstochowy	Wrażliwość na piękno, kościół, wspólnota, prawda, godność człowieka, praca nad sobą, kultura osobista	Pielgrzymka, zwiedzanie Sanktuarium	Dyrektor szkoły, wychowawcy klas III gimnazjum, wychowawca III LO	Godne zachowanie się w Sanktuarium, Godne zachowanie się na uroczystościach, tworzenie więzi w grupie, budowanie więzi w rodzinie szkół Jana Pawła II, poczucie wspólnoty rodziny szkół Jana Pawła II.	Obserwacja postaw zaangażowanie
2. Dzień papieski	Wrażliwość, nadawanie sensu życia, szacunek dla innych ludzi	Kwesta nauczycieli i uczniów na rzecz fundacji dzieło nowego tys.	Dyrektor szkoły, nauczyciele, uczniowie liceum	Świadomość pomocy drugiemu człowiekowi, wrażliwość na potrzeby drugiego człowieka,	Frekwencja na uroczystościach, obserwacja postaw, dzielenie się z innymi
3. Święto Patrona Szkoły	Godność, wrażliwość, współodpowiedzialność szacunek, kreatywność, wartość w drugim człowieku	Msza święta Uroczysta akademія Rozstrzygnięcie międzyszkolnego konkursu plastycznego	wychowawcy klas pozostali nauczyciele katecheci	Poczucie wspólnoty, przynależności do społeczności szkolnej, więź i tożsamość ze szkołą, zaangażowanie Przygotowanie do świadomego uczestnictwa w tworzeniu kultury godne zachowanie się podczas uroczystości	Frekwencja na uroczystościach, obserwacja postaw
4. Konkurs wiedzy o Janie Pawle II	Zainteresowanie życiem Jana Pawła II, wytrwałość, ciekawość poznawcza	Konkurs	Komisje konkursowe	Poznanie życia i działalności papieża Korzystanie z księgozbioru, radość tworzenia	Prace uczniów
5. Konkurs pieśni pielgrzymkowej.	Wspólnota, tradycja, wrażliwość.	Festiwal	Dyrektor, nauczyciel muzyki	Poczucie wspólnoty, przywiązanie do tradycji, rozwijanie wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, szacunek dla uczuć innych.	Zainteresowanie, frekwencja, powtarzalność.
6. Cykl zajęć poświęconych pogłębianiu wiedzy o osobie i nauce Jana Pawła II	Wrażliwość na piękno, kościół, wspólnota, prawda, godność człowieka, praca nad sobą, szacunek dla ludzkiego życia, Zainteresowanie życiem Jana Pawła II	Lekcje wychowawcze, lekcje religii, spotkania szkolne z osobami związanymi z Patronem	Wychowawcy, nauczyciele języka polskiego katecheci, dyrektor	Poznanie życia i działalności papieża Utożsamianie się z nauczaniem Jana Pawła II	Obserwacja postaw, Zaangażowania, wyniki uczniów w konkursach poświęconych Janowi Pawłowi II.

1. 2. Uroczystości patriotyczne i religijne

Rodzaj wydarzenia / problemu	Wartości	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Przewidywane efekty	Sposób ewaluacji / pomiaru
1. Rozpoczęcie roku szkolnego i rocznica wybuchu II wojny światowej	Ojczyzna, naród patriotyzm, wolność, nauka, wykształcenie, praca nad sobą, kościół, wspólnota	Udział w uroczystym rozpoczęciu roku szkolnego, złożenie wieńców.	Dyrektor szkoły	Świadomość potrzeby rzetelnej nauki i pracy nad sobą celem uzyskania pożądanego efektów kształcenia, pamięć o przeszłości, godne zachowanie w kościele i podczas uroczystości, poczucie wspólnoty społeczności szkolnej i przynależności narodowej, identyfikacja z wymaganiami szkolnymi, wartościowanie roli wolności w życiu człowieka, odświętny ubiór.	Frekwencja na uroczystościach, obserwacja postaw uczniów
2. 17IX – Wybuch wojny i agresja ZSRR.	Niepodległość, suwerenność, prawda, godność człowieka	Gazetka, apel, lekcje historii, języka polskiego	Nauczyciele przedmiotowi, historii	Poszanowanie prawdy i godności drugiego człowieka i narodu, wartościowanie wolności i suwerenności, pamięć o przeszłości godne zachowanie podczas uroczystości, poczucie przynależności narodowej	Frekwencja na uroczystościach, obserwacja postaw uczniów
3. Wszystkich Świętych	Nadawanie sensu życia, szacunek dla ludzkiego życia	Porządkowanie miejsc pamięci narodowej, złożenie wieńców i zapalenie zniczy	Nauczyciele wychowania fizycznego, klasy I gimnazjum	Pamięć o zmarłych, godne zachowanie się na cmentarzu, zaduma, świadomość przemijania	Obserwacja zaangażowania i postaw uczniów
4. 11.XI – rocznica odzyskania niepodległości	Niepodległość, ojczyzna, naród, patriotyzm, kościół, wolność	Apel, gazetki, pogadanki na lekcjach historii, języka polskiego, godzinach wychowawczych, udział w uroczystościach.	Wyznaczona klasa, nauczyciele przedmiotowi	Pamięć o przeszłości, umiłowanie wolności, niepodległości, docenianie pokoju, godne zachowanie podczas uroczystości	Frekwencja na uroczystościach, obserwacja postaw uczniów
5. Rocznicę wybuchu stanu wojennego	Niepodległość, ojczyzna, naród, patriotyzm, kościół, wolność	Gazetka, pogadanki na lekcjach historii, języka polskiego, godzinach wychowawczych, projekcja filmu.	Nauczyciele przedmiotowi	Pamięć o przeszłości, umiłowanie wolności, niepodległości, docenianie pokoju, godne zachowanie podczas uroczystości	Obserwacja zaangażowania i postaw uczniów
6. Spotkanie opłatkowe	Tradycja, miłość bliźniego, dobroć, szczęście rodzinne, udzielanie pomocy	Spotkanie ogólnoszkolne, klasowe, odwiedziny u samotnych ludzi, inscenizacja, kolędy	wychowawcy klas pozostali nauczyciele	Podtrzymywanie tradycji bożonarodzeniowej, postawa przebaczenia, podejmowanie działań na rzecz potrzebujących, godna postawa,	Obserwacja postaw uczniów

	innym ludziom, umiejętność przebaczenia innym		katecheci	odświętny strój, budowanie więzi rodzinnych, wspólnoty klasowej	
7. Rocznica Powstania Styczniowego. Zrywy niepodległościowe Polaków.	Patriotyzm, wolność, ojczyzna, niepodległość	Apel, gazetka, lekcje języka polskiego, historii, godzin wychowawczych, filmy, odwiedzenie miejsca pamięci narodowej, zapalenie zniczy. Konkurs tematyczny.	Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotowi języka polskiego, historii	Świadomość przeszłości naszej okolicy, pamięć o poległych, wrażliwość na dzieje narodowe i bohaterstwo, umiłowanie wolności	Frekwencja na uroczystościach, obserwacja postaw uczniów
8. Kwiecień Miesiącem Pamięci Narodowej	Patriotyzm, braterstwo między narodami	Pogadanka, gazetka, uporządkowanie miejsc pamięci narodowej	Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotowi języka polskiego, historii	Pamięć o bohaterach narodowych, żołnierzach, ludziach poległych za ojczyznę w czasie wojny	Obserwacja zaangażowania i postaw uczniów
9. Moja Mała Ojczyzna	Wrażliwość patriotyzm lokalny kultura duchowa	Pogadanka, monografia Spotkanie z osobą zasłużoną dla regionu	Wychowawcy, nauczyciele: geografii, historii, języka polskiego	Dostrzeganie piękna najbliższej okolicy, poznanie historii, kultury, geografii swojej Małej Ojczyzny, radość tworzenia, współpraca, samokształcenie – poszukiwanie materiałów z różnych źródeł.	Wywiad, konkurs, folder, gazetka, obserwacja.

1. 3. Imprezy kulturalne i sportowe

Rodzaj wydarzenia / problemu	Wartości	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni	Przewidywane efekty	Sposób ewaluacji / pomiaru
1. Dzień Chłopaka	Dobre obyczaje, gościnność, koleżeństwo, przyjaźń	Spotkania klasowe z poczęstunkiem, drobne upominki,	Samorząd szkolny, wychowawcy klas	Utrzymanie koleżeńskich i przyjaznych kontaktów z rówieśnikami, poczucie wspólnoty, zaangażowanie na rzecz wspólnoty	Obserwacja postaw uczniów
5. Dzień Edukacji Narodowej	Szacunek, uprzejmość, wrażliwość	Akademia przygotowana przez młodzież	Wyznaczona klasa, wychowawca tej klasy	Szacunek dla pracy nauczyciela	Obserwacja zaangażowania i postaw uczniów
2. Dyskoteka charytatywna „Pomóż dzieciom przetrwać zimę”	Tradycja udzielenia pomocy, umiejętność bycia ze sobą, dzielenie się.	Dyskoteka, gry, zabawy, konkursy, udział w akcji „Pomóż dzieciom przetrwać zimę”	Wychowawcy klas, samorząd szkolny	Bezinteresowna pomoc innym, zaangażowanie w organizowanie działań na rzecz dzieci potrzebujących	Zebrane dary
3. Mikołajki	Dobre obyczaje, tradycje	Geneza mikołajkowej tradycji	Samorząd uczniowski, wychowawcy klas	Utrzymanie koleżeńskich i przyjaznych kontaktów z rówieśnikami, radość ze wspólnej zabawy, kulturalne	Obserwacja postaw uczniów,

				zachowanie się podczas imprezy,	
4. Choinka szkolna	Umiejętność bycia sobą, gościnność, odpowiedzialność, dobre obyczaje	Zabawa, konkursy, gry, zabawy, poczęstunek	Samorząd uczniowski, wychowawcy klas, Komitet Rodzicielski	Zacieśnianie współpracy z rodzicami, właściwe zachowanie się w trakcie zabawy, zaangażowanie w zabawę. Umiejętność bycia sobą. Utrzymywanie koleżeńskich, przyjacielskich kontaktów	Obserwacja postaw uczniów
5. Walentynki	Szacunek, dobroć, bezinteresowność, koleżeństwo, przyjaźń, dobra zabawa	Konkurs na kartkę walentynkową, poczta walentynkowa, drobne upominki,	Samorząd uczniowski, wychowawcy klas	Właściwe zachowanie w trakcie zabawy, zaangażowanie w zabawie, umiejętność bycia sobą, utrzymanie koleżeńskich i przyjaznych kontaktów	Obserwacja postaw uczniów
6. Dzień Kobiet	Dobre obyczaje, kreatywność	Apel z częścią artystyczną, upominki dla kobiet i dziewcząt,	Samorząd uczniowski, Wyznaczona klasa	Poszanowanie godności kobiety, koleżanek, utrzymywanie koleżeńskich przyjaznych kontaktów	Obserwacja postaw uczniów
7. Powitanie wiosny	Tradycje regionalne	inscenizacja, akcja plastyczna, konkursy, rajd „W poszukiwaniu wiosny”	Samorząd uczniowski, wychowawcy świetlicy	Zaangażowanie w pracę grupy, dobre obyczaje podtrzymywanie tradycji	Obserwacja postaw uczniów
8. Pożegnanie maturzystów	Wykształcenie, grzeczność, nauka	Akademia, spotkanie z wychowawcą i pozostałymi nauczycielami	Wychowawca i uczniowie kl. III gimnazjum	Świadomość potrzeby rzetelnej pracy i nauki	Obserwacja postaw uczniów
9. 1VI – Święto Sportu	Prawa dziecka, poznawanie życia, godność człowieka	Gry, zabawy, konkursy i zawody sportowe, dyskoteka	Samorząd uczniowski, Komitet Rodzicielski, wychowawcy	Świadomość swoich praw i roli, zaangażowanie w zabawę, godne zachowanie, sportowe zachowanie	Obserwacja zaangażowania i postaw uczniów
10. Piknik rodzinny	Integracja społeczności lokalnej	Prezentacja szkolnych projektów	Dyrektor szkoły, wychowawcy, pozostali nauczyciele, rodzice	Integracja, eksponowanie talentów	Obserwacja postaw uczniów, ilość uczestników
11. Zakończenie roku szkolnego	Dobre obyczaje, grzeczność, wykształcenie, praca nad sobą	Msza św, spotkanie z wychowawcą pozostałymi nauczycielami, rozdanie świadectw	Dyrektor szkoły, wychowawcy	Zachowanie godne naśladowania, odpowiedni strój, identyfikacja ze wspólnotą szkolną	Obserwacja postaw uczniów

1. 4. Turystyka i środowisko

Rodzaj wydarzenia / problemu	Wartości	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Przewidywane efekty	Sposób ewaluacji / pomiaru
1. Sprzątanie świata	Praca dla społeczeństwa, wrażliwość	Sprzątanie najbliższej okolicy	Dyrektor	Wrażliwość na estetykę środowiska, zaangażowanie w działanie, przestrzeganie bhp, szacunek dla pracy, dbałość o wygląd otoczenia, postawa proekologiczna	Obserwacja zaangażowania i postaw uczniów
2. Zajęcia rekreacyjno – sportowe, wycieczki, rajdy	Motywowanie do aktywności ruchowej, rola ruchu na wolnym powietrzu rozwijanie wrażliwości na piękno, współdziałanie w zespole, rozwijanie zdolności organizacyjnych i zaradności w działaniu	Wycieczki, rajdy	Organizatorzy wycieczek, n – le, wychowawcy	Kształtowanie nawyku do aktywnego wypoczynku umiejętność wykorzystania czasu wolnego dbałość o własne zdrowie i sprawność fizyczną	liczba wycieczek, rajdów promocja zdrowia – plakaty, konkursy masowość, liczba uczestników
3. Rajd integracyjny klas I po najbliższej okolicy	Zdrowie, wrażliwość na piękno przyrody, samodzielność, solidarność w grupie, tradycje regionalne, obyczaje,	Obserwacja środowiska przyrodniczego, zwiedzanie muzeum ścieżka edukacyjna	Wychowawcy	Tworzenie więzi w grupie wrażliwość na piękno przyrody dbałość o wygląd otoczenia	Konkurs wiedzy o Krasnobrodzie, obserwacja, rozmowa.

2. Praca nad sobą

Rodzaj wydarzenia / problemu	Wartości	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Przewidywane efekty	Sposób ewaluacji / pomiaru
1. Ja i szkoła - Lekcje adaptacyjno – integracyjne	Szczerłość, prawdomówność, kultura zachowania, właściwe komunikowanie się,	Gry i zabawy służące zdrowej rywalizacji, Gry i zabawy kształtujące postawę akceptacji samego	Pedagog szkolny, pracownicy PPP w Zamościu, wychowawcy klas, samorząd szkolny,	-Uczenie odpowiedzialności za dobro wspólne i swojej klasy, -Uświadomienie sobie przez uczniów, że istnieją w życiu nie tylko dobra	Obserwacja uczniów podczas wspólnych zabaw - Obserwacja

<p>- „O wartości dobra wspólnego-Czyja jest szkoła „</p> <p>- „Obraz naszej wspólnoty klasowej na tle szkoły „</p> <p>-„Nie jestem sam”</p> <p>- Stres-jak sobie z tym poradzić ?</p> <p>- Agresja –autoagresja-przyczyny i skutki</p> <p>-„Jak się uczyć?”, „Jak zorganizować naukę własną ?”</p> <p>- Problemy wieku dorastania.</p> <p>- Sztuka porozumiewania się</p> <p>- Wybór zawodu</p> <p>-Praca</p> <p>Aktywne czytanie.</p>	<p>obowiązkowość, Koleżeństwo, przyjaźń, tolerancja, solidarność, samowychowanie, Odpowiedzialność osobista, współodpowiedzialność, współdecydowanie ,współpraca, Godność osobista, szacunek, akceptacja, zdrowa rywalizacja, szacunek dla innych i siebie, akceptacja samego siebie, uczenie jako sztuka, którą warto opanować, koleżeństwo, umiejętność dzielenia się z innymi, wrażliwość, dobroć</p> <p>Poszerzanie wiedzy, kształtowanie wyobraźni, wrażliwości, rozwijanie świadomości literackiej u uczniów</p>	<p>siebie,</p> <p>Ćwiczenia umiejętności wczuwania się w sytuację i los drugiego</p> <p>Człowieka,</p> <p>Indywidualne rozmowy, pogadanki w klasie,</p> <p>praca w grupach,</p> <p>dyskusja,</p> <p>drama,</p> <p>Spotkanie z autorem, głośne czytanie na lekcjach przedmiotowych, podczas zastępstw, na zajęciach pozalekcyjnych, udział w konkursach czytelniczych</p>	<p>biblioteka, nauczyciel</p> <p>j. polskiego</p> <p>Wszyscy nauczyciele, bibliotekarka</p>	<p>osobiste ,ale również wspólne-jaka jest za to odpowiedzialność</p> <p>- Kształtowanie postawy asertywnej</p> <p>- Umiejętność rozwiązywania konfliktów</p> <p>- Zapoznanie z technikami uczenia się. Określanie trudności w uczeniu się</p> <p>- Przekazanie informacji o wieku dorastania</p> <p>- Umiejętność porozumiewania się</p> <p>- Umiejętność dzielenia się z innymi, zaradność</p> <p>- Kulturalne zachowanie się podczas imprezy, umiejętność prawidłowej deklaracji, uwrażliwienie na piękno mowy ojczystej, radzenie sobie z porażką, właściwa reakcja na sukces</p> <p>Podnoszenie poziomu czytelnictwa, promocja i popularyzowanie czytelnictwa, zdobywanie umiejętności autoprezentacji</p>	<p>zachowań się uczniów ,skuteczne reagowanie na przejawy agresywnych zachowań- diagnozowanie przyczyn.</p> <p>- Indywidualne rozmowy z uczniami (ćwiczenia terapeutyczne)</p> <p>-Obserwacja grupy</p> <p>- Udział uczniów w konkursach, olimpiadach</p> <p>- Liczba uczestników kiermaszu, liczba sprzedanych książek</p> <p>- Liczba uczestników, obserwacja młodzieży</p> <p>Obserwacja uczniów</p>
<p>2. Ja i rodzina</p> <p>- Rodzina. Kontakt z rodzicami i innymi</p>	<p>Rodzina, Dziadkowie,</p> <p>Szacunek, tolerancja,</p>	<p>Praca grupach,</p> <p>Sytuacja problemowa,</p>	<p>Wychowawcy klas, pedagog, nauczyciele j. polskiego, biologii, religii, WDR</p>	<p>- Przekazanie najważniejszych informacji o rodzinie,</p> <p>- Rozmowa o rodzicielstwie,</p>	<p>- Obserwacja grupy, informacje zwrotne od uczniów i rodziców,</p>

<p>członkami rodziny</p> <p>-Miłość. Rozwój miłości</p> <p>- Małżeństwo</p> <p>- Rodzicielstwo</p> <p>- Współżycie seksualne</p> <p>-Świętowanie</p>	<p>Odpowiedzialność</p> <p>Godność,</p> <p>Poszanowanie starości,</p> <p>Miłość,</p> <p>Małżeństwo,</p> <p>Życie samotne,</p> <p>Macierzyństwo,</p> <p>Ojcostwo,</p> <p>Integralność seksualna,</p> <p>Święto,</p> <p>Odpoczynek,</p> <p>Tradycje świąteczne</p>	<p>Drama,</p> <p>Rozmowy indywidualne,</p> <p>Pogadanki w klasie, dyskusja</p>		<p>- Określenie czynników utrudniających i ułatwiających kontakt między dziećmi a rodzicami i innymi członkami rodziny,</p> <p>- Uświadomienie sobie, że starość jest kolejnym etapem życia</p> <p>- Świadome podejmowanie wyboru rozumianego jako proces, a nie moment</p> <p>-Różnica między przelotnym uczuciem a trwałą postawą. Miłość jako postawa</p> <p>-Refleksja na temat małżeństwa</p> <p>-Rozmowa o rodzicielstwie</p> <p>- Refleksja na temat świętowania.</p> <p>-Różnica między świętowaniem a wypoczynkiem</p>	
<p>3. Ja i społeczeństwo</p> <p>-,„Mój obraz siebie. Jak widzą mnie inni ?”</p> <p>-Być i mieć</p> <p>-Autorytet</p> <p>-Samodzielność myślenia</p> <p>-Odpowiedzialność</p> <p>-Przyjaźń</p> <p>-Dawanie, przyjmowanie,</p>	<p>Akceptacja samego siebie, samokrytycyzm</p> <p>sprawiedliwość,</p> <p>Wartości duchowe w życiu człowieka,</p> <p>Krytyczne myślenie,</p> <p>Poczucie odpowiedzialności,</p> <p>Przyjaźń ,dzielenie się z innymi,</p> <p>Okazywanie wdzięczności ,płec,</p>	<p>Gry i zabawy służące zdrowej rywalizacji,</p> <p>Gry i zabawy kształtujące postawę akceptacji samego siebie</p> <p>Sytuacja problemowa. Dyskusja</p> <p>Praca w grupach, drama, heureka, psychodrama</p>	<p>Pedagog szkolny , pracownicy PPP w Zamościu,</p> <p>Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotowi j. polskiego, historii, biologii, WDR</p>	<p>-Umiejętność rozwiązywania konfliktów</p> <p>- Budzenie refleksji na temat dwóch postaw „być” i „mieć”</p> <p>- Przedyskutowanie sprawy podporządkowania się sile bądź wybierania autorytetów</p> <p>-Wzmacnianie odporności na manipulację</p> <p>-Budzenie myślenia na temat odpowiedzialności</p> <p>-Przemyślenia związane z przyjaźnią</p>	<p>- Obserwacja uczniów,</p> <p>-obserwacja grupy,</p> <p>-Analiza prac</p>

wdzięczność.	współdziałanie,			- Kształtowanie umiejętności dawania, przyjmowania i okazywania wdzięczności
Przebaczenie	Ojczyzna, naród			
-Ojczyzna	Pokój, tolerancja,			-Wartość przebaczenia dla przebaczonego
-Pokój i tolerancja	Pomoc, bliskość innych umiejętność			- Idea miłości do Ojczyzny. Próba odpowiedzi na pytanie: „Czym jest dla mnie Ojczyzna?”
-Osoby niepełnosprawne	współprzeżywania,			- Przemyslenie i przeżywanie głębokich źródeł agresywności. Wychowanie do pokoju
- Kobiety i mężczyźni	Szczęście, cierpienie,			
-Umieranie i żałoba	Myślenie twórcze,			
-Szczęście i cierpienie	Kultura osobista,			- Kształtowanie właściwych postaw wobec osób niepełnosprawnych
-Myślenie niekonwencjonalne	Poczucie własnej wartości,			- Śmierć jest problemem każdego człowieka w każdym wieku
	Szacunek dla siebie i innych,			- Pobudzenie refleksji na temat szczęścia i cierpienia
	Ciekawość poznawcza.			- Pobudzenie myślenia twórczego, niekonwencjonalnego ujmującego różne aspekty spraw

3. Ja i moje zdrowie

Rodzaj wydarzenia / problemu	Wartości	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Przewidywane efekty	Sposób ewaluacji / pomiaru
<p>1 1XII – Światowy dzień walki z AIDS,</p> <p>2. Wolność od nałogów</p>	<p>Tolerancja, otwartość na potrzeby innych ludzi, odpowiedzialność za podejmowane decyzje, wrażliwość, bezinteresowność,</p> <p>wolność osobista, godność człowieka, zdrowie, praca nad sobą</p>	<p>pogadanki na lekcjach biologii, godzinach wychowawczych na temat etiologii i profilaktyki, uzależnień</p> <p>gazetki, fotogazetki,</p> <p>projekcja filmów dotyczących uzależnień”</p> <p>konkurs plastyczny pod hasłem: „człowiek wolny – bez nałogó</p>	<p>nauczyciel biologii, wychowawcy klas</p> <p>Wyznaczona klasa</p> <p>pedagog szkolny</p> <p>nauczyciel biologii, WDR, wychowawca świetlicy</p>	<p>Świadome przyjmowanie odpowiedzialności za własne decyzje,</p> <p>tolerancja i akceptacja ludzi chorych na AIDS</p> <p>umiejętność korzystania ze świadczeń instytucji udzielających pomocy w trudnych sytuacjach życiowych, uzależnieniach</p> <p>znajomość podstawowych faktów o środkach uzależniających oraz skutkach ich używania</p> <p>znajomość związku między używaniem narkotyków a zakażeniem HIV</p> <p>właściwe rozumienie pojęcia „wolność osobista</p> <p>zaangażowanie w profilaktykę uzależnień .</p>	<p>Postawy uczniów</p> <p>stan zdrowia uczniów</p> <p>wywiad</p> <p>udział uczniów w konkursach</p>
<p>7. Realizacja programów profilaktycznych. Ukazywanie mechanizmów utraty wolności zewnętrznej oraz sposoby przezwyciężania uzależnieniom i zniewoleniu</p>	<p>Tolerancja, granice tolerancji, samodyscyplina,</p> <p>Wolność, prawda, dobroć,</p> <p>Szacunek dla własnego i cudzego życia,</p> <p>Godność własna i</p>	<p>Pogadanki,</p> <p>Filmy dydaktyczne,</p> <p>Plakaty , gazetki,</p> <p>Gry i zabawy dydaktyczne</p>	<p>Pedagog szkolny we współpracy z prezesem klubu AA oraz Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,</p> <p>pielęgniarka szkolna,</p>	<p>-Umiejętność odmowy bez obrażania innych</p> <p>-Poczucie odpowiedzialności za zdrowie własne i innych</p> <p>-Kształcenie świadomości poszanowania własnego zdrowia i życia</p> <p>- Utrzymywanie koleżeńskich,</p>	<p>Ankiety anonimowe,</p> <p>Obserwacja zachowań się uczniów w szkole i poza szkołą,</p> <p>Rozmowy z uczniami nadużywającymi środków</p>

<p>- programy: „Trzymaj formę”, „Znajdź właściwe rozwiązanie”, „Edukacja prozdrowotna”</p>	<p>cudza, Zdrowie,</p>		<p>wychowawcy klas, nauczyciele w –f, Nauczyciele biologii</p>	<p>przyjaznych kontaktów z rówieśnikami - Radość ze wspólnej zabawy bez konieczności stosowania używek, zdrowy, wolny od nałogów tryb życia.</p>	<p>uzależniających (niwelowanie przyczyn, wywiady środowiskowe dot: rodzin patologicznych dotkniętych problemem alkoholowym)</p>
<p>3. Ochrona ekosystemów leśnych</p>	<p>Właściwy stosunek do przyrody odpowiedzialność, estetyka zaangażowanie na rzecz ochrony przyrody</p>	<p>konkurs na najładniejszy klasowy stroik choinkowy</p>	<p>nauczyciel sztuki</p>	<p>Rozumienie konieczności ochrony ekosystemów leśnych</p>	<p>Obserwacja uczniów oraz ich zaangażowanie w wykonywanie stroików</p>
<p>4. 22IV. – Dzień Ziemi 5 VI Światowy Dzień Ochrony Środowiska</p>	<p>estetyka, postawy proekologiczne, odpowiedzialność za stan najbliższego środowiska, etyka rolnika</p>	<p>Sprzątanie najbliższej okolicy w ramach akcji „Sprzątanie świata”. konkurs plastyczny pod hasłem: „ las zielone bogactwo ziemi” fotogazetka o tematyce ekologicznej. realizacja tematyki prozdrowotnej na lekcjach biologii oraz godzinach wychowawczych</p>	<p>Nauczyciele wyznaczeni przez dyrektora szkoły nauczyciel biologii, wychowawca świetlicy Wyznaczona klasa nauczyciel biologii, wychowawcy klas</p>	<p>Umiejętność oceny zmian zachodzących w środowisku przyrodniczym oraz ich wpływ na nasze zdrowie znajomość zasad zdrowego stylu życia umiejętność rozróżniania produktów ekologicznych właściwa ocena reklam żywności etiologia i profilaktyka chorób cywilizacyjnych</p>	<p>Obserwacja postaw uczniów udział w konkursach uczestnictwo w akcjach na rzecz ochrony przyrody.</p>
<p>5. Bezpieczeństwo uczniów</p>	<p>Zachowanie swojego bezpieczeństwa i zdrowia w drodze do szkoły i poza, bhp na zajęciach przedmiotowych</p>	<p>Pogadanki na lekcji wychowawczej i wych. – fiz. Bhp w pracowni chemicznej i fizycznej</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele w-f, chemii, fizyki</p>	<p>Troska o swoje bezpieczeństwo i zdrowie. Odpowiednie zachowanie na drodze, kultura zachowania w miejscach publicznych</p>	<p>Masowość, liczba uczestników</p>

6. Zawody sportowe	<p>Wpływ ruchu na org., doskonalenie czynności ruchowych.</p> <p>zasady i techniki ruchu</p> <p>umiejętność współdziałania w grupie</p> <p>wytrwałość,</p> <p>zachowanie sportowe fair- play w czasie zawodów</p> <p>bezpieczne zachowanie.</p>	Zawody sportowe szkolne i międzyszkolne	Organizatorzy zawodów n – le wych. fiz.	<p>Udział w zawodach wg ustalonych przepisów</p> <p>umiejętność zachowania się wg ustal. Zasad i fair play,</p> <p>umiejętność organizowania i sędziowania zaw. Sport. Dbanie o innych i własne bezpieczeństwo w czasie rywalizacji sport.</p>	<p>Tabela uczniów szkoły (gimn. + LO)</p> <p>- Liczba zawodów szkolnych, międzyszkolnych</p>
--------------------	---	--	--	--	--

4. Świat w którym żyjemy

Rodzaj wydarzenia / problemu	Wartości	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Przewidywane efekty	Sposób ewaluacji / pomiaru
1. Polska w Unii Europejskiej	<p>Pokój, integracja, ojczyzna, naród, suwerenność, zaradność, mądrość, bezpieczeństwo, szacunek, współpraca</p>	<p>udział w olimpiadach, konkursach wiedzy o Unii Europejskiej</p> <p>referaty</p> <p>klasowe wystawki, gazetki dotyczące Europy</p>	Nauczyciel geografii, WOS, biblioteki, wychowawcy klas	<p>Uczeń zna kraje Wspólnoty, flagi państw członkowskich, flagę Wspólnoty</p> <p>Poznaje cechy charakterystyczne państw tworzących Wspólnotę</p> <p>nazwy i działalność instytucji Europejskich</p> <p>budzenie przynależności do wspólnego Europejskiego Domu z zachowaniem własnej tożsamości narodowej</p> <p>umiejętność określenia co podnosi, a co obniża rangę Polski i Polaków w opinii</p>	<p>Wyniki konkursów, turnieju, obserwacja gazetek, analiza treści referatów, stopień zrozumienia tematu, obserwacja grup i zaangażowanie uczniów</p>

				innych narodów	
3. Edukacja medialna	Nauka, wykształcenie, samodzielność, praca, selektywność, własność	Praca z komputerem prasa, radio, telewizja edukacja rodziców ankieta dotycząca znajomości zasad bezpiecznego korzystania z Internetu	Nauczyciel informatyki, biblioteki, świetlicy, współpraca z rodzicami, pedagog, wychowawcy	Odróżnianie opinii od faktów umiejętność wybiórczego, mądrego wykorzystania mediów zrozumienie potrzeby nauki języków obcych	Wyniki, ankiety, obserwacja zachowań i wypowiedzi uczniów i rodziców,

III. Postanowienia końcowe

1. Wszelkie zmiany w szkolnym programie wychowawczym mogą być wprowadzone na wniosek:

Rada Rodziców Zespołu Szkół Ogólnokształcących

Samorządu Uczniowskiego Gimnazjum;

Samorządu Uczniowskiego Liceum Ogólnokształcącego;

Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół Ogólnokształcących;

Dyrektora Szkoły.

2. Program wychowawczy przyjmuje Rada Rodziców w uzgodnieniu z Radą Pedagogiczną Zespołu Szkół Ogólnokształcących w drodze uchwały.

3. Szkolny Program Wychowawczy wchodzi w życie z dniem uchwalenia.